

Wordt uitgegeven ter Drukkery, in de Torenstraat, wyk D, No. 419.

ZUID-AMERIKA. (OVRER ENGELAND).

BUENOS-AYRES, den 1 April.

Er is in onze betrekkingen met Artigas en Santa-Fé geene verandering voorgevallen. Verdere byzonderheden van Lima zyn tot den 13 Maart ontvangen van de vloot van Callao tot den 25 Maart en van Chili tot den 10 Mei. Men veronderstelt dat de blokkade der kust van Peru, zeer strengelyk zoude gevolgd worden. Het gouvernement van Chili, heeft eene proclamatie uitgevaardigd, dit zelfde te kennen gevende, doch heeft lord Cochrane, gelast Paya of eenige andere haven naar zyn keuze, verlof te laten voor de Walvischvaarders, er open te laten om dezelve van het noodige te voorzien. De Engelsche kooplieden te Chili waren gansch misnoegd oment die blokkade, en des te meer dat men hun geen tyd heeft overgelaten, hunne eigendommen weg te nemen; zy waren voornemens aan het gouvernement hier tegen vertogen in te leveren. Men zegt dat lord Cochrane vyandyke inzichten tegen de Vereenigde Staten toont, door de desertie onder het zeevolk aan te moedigen, terwyl hy met de Engelschen zoo niet handelt.

In Chili zyn de donblons by de wet bepaald op 17 dollars, 25 cent per ons, en de dollars op 3 ten honderd premie.

De generaal San-Martin, wordt te Buenos-Ayres verwacht. Men denkt nu dat hy zyne krygsverrigtingen, tegen Opper-Peru in plaats van Lima zal rigten. Mogte het hem gelukken, dat land tot de patriotische zaak over te halen, waartoe eene poging gedaan wordt, dan is er geene twyfel, of er zullen ontzaggyke bronnen van koophaatel met Buenos-Ayres geopend worden. Eenige gelukzoekers, welke het in weerwil der tegenwoordige moeilijkheden gelukt is, hunne goederen ter markt te brengen, hebben 3 tot 4 duizend ten honderd gewonnen.

Uitveksel eens briefs van Buenos Ayres, van den 9 Juny.

Lord Cochrane heeft een Spaansch koopvaardyschip met 200 000 dollars aan boord genomen, als ook een Amerikaansche schooter van Nieuw-York geleden met krygsbehoefden, afgezonden door den Spaanschen gezant den heer Onís van Pezuela, den Onder-koning van Peru. De vice-admiraal ging zynen weg naar Paya voort, om de Cleopatra een gewapensd schip en etelyke koopvaardyschepen, in die wateren kruisende, te nemen. Daar er geene landtroepen daar omstreeks waren, om die te versledigen, gelooft men dat zy genomen of verwoest zullen worden.

Wy hebben hier de minste ongerustheid niet over de gerugten van de groote expeditie van Cadix; ons gouvernement en de natie vertrouwen dat onze middelen voldoende zyn om hen zoodanig te ontvangen, dat men voorkomen zal, zulke aanslagen te vernieuwen. Wanneer die expeditie ooit komt, zal zy voorzeker veel nadeel toebrengen, maar de inwoners van dit land, hebben besloten onafhankelyk te zyn en zich op geene voorwaarden te onderwerpen.

De opper-directeur Don Juan Martin de Pueyrredon, by herhaling afgeslagen hebbende, wederom in die post te treden, is de keuze van het congres gevallen op den brigadier generaal Don José Rondeau, welke heden zyne ambtsverrigtingen, zal aanvaarden.

De Spaansche brik Ariero en eene andere brik met rijke ladingen, zyn aan de kust van Afrika, door de Union een kaper van Buenos-Ayres genomen.

NOORD-AMERIKA.

(Partikuliere Correspondentie.)

VERVOLG VAN WASHINGTON van den 16 July. Extrakt uit een brief uit Lima van den 8 Maart II.

Lord Cochrane heeft, den 1sten dezer, eenen onverwachten aanval op de Spaansche vloot, die zich in deze haven bevindt, gedaan, dan hy is warm ontvangen zoo dat het niet te denken is, dat hy den aanval hernieuwen zal; deze vloot bestaat uit 2 Praebanten van 40 stukken, 4 zware korvetten en meer dan 30 kannonneerbooten. Men is gereed hem wel te ontvangen; een der kannonneerbooten met een luitenant en 40 man aan boord is in banden van zyne Lordschap gevallen, dan zulks is veroorzaakt door een zware mist die hen te midden van zyne vloot bragt. Het getal onzer doden belooft 15 en dat onzer gekwetsten 3 à 4 man, dit gering verlies wordt hier aan toegetschreven, dat de Insurgenten alleen met kanonkogels gevraagd hebben. — Noch de verchyning van deze vloot in de baai, noch de proclamatie van den Generaal San-Martin hebben eenigen invloed op het volk of op den handel gehad — de aankomst van verscheiden Engelsche, Amerikaansche en Fransche schepen hebben insgelyks geen invloed gehad, op de pryzen der koopwaren.

Ik haast my deze te sluiten daar ik op het oogenblik onderdruft word dat Lord Cochrane die op gisteren beloofd had de neutrale Schepen niet te zullen molesteeren, na dezen achtermiddag verklaard heeft, dat hy alle de schepen die op morgen voor zonnepopgang niet van hier vertrokken zyn, als goe-

de pryzen zouden beschouwen. Een Engelschman die aan boord van zyn schip is geweest, heeft hem horen zeggen, dat, ingeval de Macedonian (een fregat aan de Vereenigde Staten van Noord-Amerika toebehorende) de blokkade zoude willen forceren, hy Admiraal Cochrane, hem wel tot den terugtoeg dwingen zoude.

Extrakt uit een brief uit Buenos-Ayres van den 20 April II.

Ik kan u weinig over Staatszaken schryven, daar hieromtrent weinig belangryks te melden is. Er bestaan alhier drie verschillende partyen, en dit maakt nog al verwarring in het bestuur, naar zyne de een of den ander de bovenhand bekamt. Men zegt algemeent dat de generaal Artigas den vrede met ons bestuur gesloten heeft; Artigas was bevorens generaal in dienst van Buenos-Ayres en bevond zich daarna aan het hoofd van drie administratien; na dat hy geweigerd had hun in den oorlog tegen de Portugeeschten by te staan, begaf hy zich aan het hoofd van een korps troepen dat hem volgde naar de binnenlanden, waar het hem gelukte hetzelfde, zonsiet geld of eenig inkomen hoegenaamd te doen bestaan, en eenen vry voordeeligen kryg te voeren; hy onderscheidt zyn leger van het hoornvee en de paarden die aldaar in overvloed zyn, terwyl de vellen der schapen hun tot kleeding dienden; hy heeft 20,000 man te paard onder zyne bevelen.

Eenige dagen geleden zyn alhier twee Franschen de eenen Ridder Robert en de andere de Heer Lagrais genaamd, doodgeschoten; het waren, naar men zegt, officieren die onder Buonaparte gediend hadden, en alhier te lande omwenteling ten voordele der Carreras zochten tot stand te brengen; zy werden ontdekt op het oogenblik dat zy van voornemen waren, eenige hoofden van het Bestuur te vergiftigen; dit heilsche plan is gelukkig uitgekomen voor dat het aan een mensch het leven gekost heeft; zy zyn met veel standvastigheid gestorven.

In eenen brief uit Port-Spain op Trinidad wordt van den 2 Mei II. het volgende gemeld: „Er hebben verscheide schermutselingen plaats gehad, tuschen de beide legers die zich te St. Fernando aan de Apure bevinden, deze rivier is een arm van de Oronoke, men zegt dat elk der beide legers uit ten naastenby 6000 man bestaat.

„E. bevinden zich onder de Independenten omtrent 2500 Engelschen of Duitschers die door kundige officieren gekommandeerd worden, zy zyn alle wel gekleed en met den besten geest bezielde, de grootste orde en krygstucht heeft onder hunne troepen plaats; de ruitery onder den generaal Paez bestaat uit 2500 man die alle wel gedisciplineerd en opgezeten zyn, hy is een dapper en bekwaam officier; men noemt hem te regt, de leeuw der patriotten; dagelijks verwachten wy belangryke berigten uit die streken. Het congres is nog te Angustura vergaderd, het bestuur is wel gevestigd en aan het hoofd der departementen bevinden zich sommige bekwaame lieden.

„Guaira, Lathario en Cumescago zyn in het bezit der Independenten.

„Margariha blijft getrouwd de zaak des vaderlands aankleven, is vry en onafhankelyk.

„Er wordt eene expeditie tegen Cumana gereed gemaakt, de val van deze plaats zal die van Barcelona ten gevolge hebben, en daar door de genele zeekust tot aan Laguaira in handen der patriotten brengen; aan het goed gelukken dezer expeditie kan niet getwyfeld worden: het is onmogelyk dat de Koningsgezinden zich aldaar langer dan nog eenige weinige maanden kunnen staande houden.

„Uit de Havana vernemen wy dat aldaar van 1 Mei tot half Juny, 680 nieuw aangekomene vreemdelingen aan koortsen overleden zyn.

De secretaris van oorlog is laatstleden Maandag in deze residentie, van zyn buiten-verblyf in Zuid-Karolina aangekomen.

VERVOLG VAN PHILADELPHIA, 18 July.

Kapitein Carraway, met het schip Tenant, te Norfolk van St. Thomas aangekomen, heeft berigt, dat korte dagen voor dat hy van die plaats afzeiden, een klein rooverschip, zellende onder de vlag der Insurgenten en staande onder bevel van zekere Mason te Baltimore te huis behoorende, door een Engelsch oorlogschip van 50 stukken was genomen en in de Barbados opgebracht. De eerste luitenant van dat rooverschip, ontving dadelyk by zyn overkomst op het Engelsch oorlogschip 50 slagen op den bloten rug. Ten gevolge der menigvaldige zeeroovers, die de eilanden onveilig maken, begaf zich een Deensch oorlogssloep op kruistogt en maakte zich door eene krygslist meester van een derzelve, onder bevel staande van zekere Palota, hy sloot het volk in klusters, en niet voor den Engelschman in betekendheid willende onderdoen, deed hy insgelyks den tweeden bevelhebber van hetzelfde eene goeder strafte aan den lyve ondergaan; beide deze schepen waren korte dagen te voren van St. Thomas uitgezield.

„Uit Nieuw-York wordt het volgende gemeld: „Den (Het vervolg op den kant van deze blads.)

pakken en dood te slaan; dit is niet alleen het geval in deze stad, maar meest al de couranten der verschillende steden van de Unie, zyn dagelyks opgevuld met gevallen van menschen die aan de gevolgen der dollerhondsbeet, aan de watervrees overleden zyn; een middel tot redding dezer ongelukkigen en dat geheel en al aan het oogmerk voldoet, is alhier nog niet uitgevonden; wel is waar dat door de dagbladen van Nieuw-York ten sterkten wordt aanbevolen, het gebruik van de Skull Cap of Sausharia laterifera, dan tot heden kan men niet zeggen dat het gebruik van hetzelfde als een onfeilbaar middel kan beschouwd worden.

„Loor den Schooner Perion, kapl. Grice, hebben wy uit Buenos-Ayres de volgende rydingen bekomen, die tot den 3 Mei II. loopen. „Er waren te Buenos-Ayres brieven uit Santiago van den 5 April II. aangekomen; het fregat der Vereenigde Staten the Macedonian kapitein Downs, was den 3 van Valparaiso naar Cuzumbó onder zelf gezag; aan de expeditie tegen (Het vervolg op de tweede blads.)

hebben om te denken, dat deze ophouding van betaaling niet dan zeer kort duren zal, te meer daar reeds sommige winkeliers by publieke sankcondigingen verklaard hebben, de noten op deze banken & part voor winkelwaren te zullen aannemen, vliejen wy ons dat dergelyke toonelen van wanorde geen plaats meer zullen hebben.

„Alhier is dezer dagen uit Frankryk een schip met 130 passagiers aangekomen, alle Missouri'sche broeders met den Elzas, zy begeven zich naar den Staat van Illinois, alwaar voor hun land aangekocht is, hunne lange baarden, delftige houding en schoon voorkomen, heeft den aandacht van ons publiek tot zich getrokken.

„Daar sedert eenigen tyd en vooral met de warme dagen die wy alhier hebben, zeer vele dollerhonden niet alleen gezien, maar ook verscheide menschen door dezelve gebeten en aan de hondsdolheid overleden zyn, is eindelyk door de stadregierung alhier eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij het losloopen der honden in de straten niet allewyl verboden is, maar tevens de confabels gelast worden, dezelve op te

de Vereenigde Staten bestemd, waarna het voornemen was, dezelve te vernietigen.

„Uit dezelfde stad wordt van den 23 dezer het volgende geschreven: „Er had alhier op gisteren eene groote comustie plaats, veroorzaakt door het ophouden van betalen van eenige der banken alhier; in den vroege morgen vergaderde eene menigte volks, eigenaars van noten op de bank, van den heer Barker, op die van Washington en het waren banknoten aan denzelfden heertoehoorende, voor dezelve, zich vriejende met de hoop, dat hiertegenstaande de gedane notificatie, dat deze noten voor eenen korten tyd niet zouden betaald worden, zy nogtans wel geld voor dezelve zouden bekomen; sommige andere partijen, onkundig van de gedane notificatie, begaapten zich insgelyks derwaards, om voor hunne noten geld te erlangen; ten 12 uren was de menigte zeer sterk aangevoerd en gaf met zware dreigementen hun ongenegen wegens het ophouden van betaling te kennen; dan de voorzorg door de politie genomen, heeft gelukkig alle deelen van geweld voorkomen, en daar wy alle leden

7 dezer ontving den alhier residentende Spaansche koning berigt, dat een Spaansch schip in de Cobanley-Creek in Nieuw-Jersey, omtrent 60 mylen van Philadelphia, ingevallen was; de heer James Houghton, begaf zich dadelyk op verzoek van den koning en met den meesten spoed derwaards, vergezeld van den marsschalk van Nieuw-Jersey en na, op hunnen reis, zich van de noodige papieren voorzien te hebben, gelukte het hun zich van dat schip en deszelfs lading te verzekeren: het bleek dat het eene prys was, door de brik Constanza, volgens voorgeven te Buenos-Ayres, te huis behoorende, dewelke in Maart II. van Bathmore nitzeide, genomen nadat het de kaper verlaten had; het is een brik, de Tyger genaamd, kwam van Laguna en was naar Kadix bestemd; zyne lading bestond in kakao, koffy en indigo, wordt op 70,000 dollars geschat; dit schip had de kust van Nieuw-Jersey aangedaan, met oogmerk om zich van levensmiddelen te voorzien, vervolgens langs de kust te zellen en zyne lading over te schepen in vaartuigen naar

Lima wordt uit geld gebrek, niet dan zeer langzaam gewerkt; de generaal *San-Martin* wordt dagelijks in de hoofdstad verwacht, en men hoopte dat zyne komst meerder veerkracht aan de werkzaamheden byzetten zoude.

(Het vervolg dezer stukken hierna.)

R U S L A N D.

PETERSBURG, den 20 Augustus.

De staat der gezondheid van H. K. H. de Grootvorstin *Alexandra* is zoo voldoende als men wenschen kan. De jonggeboren Vorstin heeft den naam van *Maria* bekomen.

Men heeft hier thans publiek gemaakt een stuk genaamd, additionele artikels tot het reglement der commissie van amotitie, op den 19 July II., door zyne Majesteit goedgekeurd, handelende I. over de verlorene inscriptien, en II. over de gelegenheden waarin het geoorloofd is, op eene perpetuele rent, arrest te leggen,

Z W E D E N.

STOKHOLM, den 3 September.

Gisteren is Z. M. met den Kroonprins naar het westelyk en noordelyk gedeelte des Ryks vertrokken.

Z. M. de Keizer van Rusland zal by Tornea eene kleine reis op Zweedsch grondgebied doen, ten einde eenige hamerwerken te bezigten. Z. M. zal door den Gouverneur van Noord-Bothnie worden ontvangen. Den 6 September wordt Z. M. in Abo gewacht. Een aantal personen vertrekt van hier, om Hoogstdezelven te zien.

Men meldt het navolgende van eenen officielen kant: „Het traktaat ter verfeening aller verschillen, tusschen Zweden en Denemarken, onder bemiddeling van Groot-Britannie, is den 1 dezer ten huize van den Britschen Gezant, Lord *Strangford*, geteekend. Zweden betaalt aan Denemarken drie miljoenen Ryksd. in tien jaarlyksche termynen, met een interest van 4 ten honderd. Kapitaal en renten worden aan den Britschen Gezant, als de bemiddelende mogendheid, ter hand gesteld. Z. M. de Koning van Zweden is tot die wellicht ongewone voorwaarde overgegaan, om een blyk te geven van zyn vertrouwen in den Prins-Regent. Onze betrekkingen met Denemarke kunnen nu worden behouwd, als op een duurzamen voet gevestigd. Groot-Britannie heeft zich ten dezen zeer verdientlyk gemaakt aan de Scandinavische natien, en verscheidene moeilijke punten te behandelen gehad. Nimmer zal ook de geschiedenis het offer, hetwelk de Koning aan zyn volk heeft gebracht, alleen om de goede trouw der verdragen, zonder vermeerdering van lasten, in stand te houden, vergeten.”

D E N E M A R K E N.

KOPPENHAGE, den 7 September.

Ook alhier is de oorlog tegen de Joden uitgebarsten, en heeft dezelve eene vry ernstige wending genomen. Het gerucht, als of den Joden, welke uit Hamburg geweken waren, uit deze stad voordeelige aanbiedingen waren gedaan, maakte de menigte gaande. Men begon met by de Joden de glazen intymen, offchoon zy zich den ganschen dag van de wandelwegen hadden onthouden; doch de militaire magt kwam des middernachts op de been, en herstelde de rust. Den volgenden avond nam de wanorde toe, zoodanig, dat de soldaten, bestaande uit infanterie en kavallerie, niet konden beletten, dat vele huizen beschadigd werden, en eene woning geheel werd uitgeplonderd. Eindelyk geraakte men handgemeen, waar by verscheidene gekwetst werden, zoodat de wanorde niet voor laat in den nacht een einde nam. Men had verscheidene beleedigende geschriften tegen de Joden en tegen de regering angeplakt. De stedelyke regering heeft eene premie van 4000 ryksd. aan den ontdekker der daders beloofd en 2000 tot 1000 aan den genen, welke een der belhamels der oproerige menigte vindt. — Z. M. heeft eene scherpe proclamatie doen afkondigen. Men heeft het standregt angekondigd, waar by de oproermaker, op heeter daad betrapt, dadelyk wordt gevonnisd en geëxecuteerd, al ware ook de doodstraf tegen hem uitgesproken. De bezetting en de burgermagt hebben sedert scherp bekomen, de troepen uit de omliggende plaatsen zyn binnengerukt, plaatsen en markten zyn bezet en desnietertgenstaande zyn aan verscheidene huizen, door Joden bewoond, de glazen ingeworpen. Heden echter schynt de rust hersteld en ziet men de beleedigden weder op de straten.

— Sedert acht dagen branden de groote Silkeborgerboschen in Jutland, zonder dat men dien brand kan blusschen.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, den 28 Augustus.

Heden avond worden alhier verwacht, de Kroonprins van Pruissien en Prins *Frederik* der Nederlanden, zy zullen in den Koninklyken Hofburg aflappen.

BRESLAU, den 3 September.

Z. M. de Koning van Pruissien en Prins *Karel*, zyn hier heden avond gearriveerd, om de Silesische revuen by te woonen.

BERLYN, den 4 September.

De Koning is gisteren ochtend ten 6 uren met prins *Karel* den derden zyner soonen, van Charlottenburg naar Breslau met een klein gevolg vertrokken.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN, den 7 September.

De jongste berigten uit Oost-Indië melden, dat de onverwoede en voor de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen lastige nabuur, onze gouverneur van Bencoolen, *Sir Raffles*, aan het oostende der straat van Malacca, op het eiland Singapore, een etablissement gevestigd heeft, welk etablissement, gevoegd by dat van Penang, ons van de straat van Malacca, en van eene vrye gemeenschap met China verzekert.

Van den 10.

Gisteren is op Guldball eene vergadering van den

stedelyken gemeenteraad gehouden, ten doel behoudende om over de gebeurtenissen van Manchester te raadplegen. Dezelve is door den lord-maire voorgezeten, die, onmiddelyk na zyne plaats genomen te hebben, gezegd heeft: „Ik heb deze vergadering zamengerooepen, ten gevolge van het my door verscheidne leden gedaan anzoek. Ter zelve tyd moet ik u, myne heeren, zeggen, dat ik het niet met veel weersin gedaan heb, omdat ik van gevoelen ben dat, indien er misdaden zyn gepleegd, of dat men meent dat zy begaan zyn, dezelve aan eene competente regtbank behoorden onderworpen te worden, in plaats van hier of elders te worden bediscussieerd. In weerwil van mynen tegenzin, heb ik deze vergadering-zamengerooepen, en ik geef dit onderwerp in uwe handen over, hopende dat gy met voorzigtigheid en matiging zal te werk gaan.”

De heer *Waithman* heeft daarop eene lange redevoering gehouden, waarin hy eerst den lord-maire gelaakt heeft over het uiten van een gevoelen dat op de deliberatien van invloed zou kunnen zyn. Hy heeft vervolgens aan de gebeurtenissen van Manchester herinnerd, ten sterksten het gedrag der magistraten en der gewapende burgery gispende, en hy heeft geëindigd met zeven resolutien voor te stellen. Na eene lange discussie zyn dezelve, met 71 tegen 45 stemmen, doorgegaan. Dezelve behelzen hoofdzakelyk: „Dat de constitutie aan de Engelschen het regt geeft om zamen te komen en te raadplegen over huone bezwaren en over de middelen om er herstel van te krygen; dat de zamenkomst van Manchester weinig en vreedzaam was, en de burger-kavallery zich, zonder voorafgaande waarschuwing, eenen weg door de menigte gebaad had, en dat vele mans, vrouwen, kinderen en zelfs burgerlyke beampten overreden, gehouwen en gedood waren; dat de vergadering, verontwaardigd over die bedryven, ze beschouwt als schendingen der Britsche constitutie; dat de Prins-Regent wens gehechtheid aan de constitutie wel bekend is, nooit het gedrag zou hebben goedgekeurd van de genen die deze vreedheden gepleegd hebben, indien men niet door valiche rapporten van zyn vertrouwen misbruik had gemaakt; dat, in deze rampvolle tyden, staatkunde en de regtvaardigheid, toegevenheid en aandacht omtrent de klachten des volks vorderen, ten einde het zich niet overgeve aan daden van openbaar geweld of aan bedekte wraaknemingen; dat, om die onheilen af te weeren, het gezag der wetten te handhaven en het leven en de vryheden van den onderdaan te beschermen, er door deze vergadering een nederig en eerbiedig adres aan Z. K. H. den Prins-Regent zal aangeboden worden, ten einde hem te verzoeken om een onmiddelyk en nadrukkelyk onderzoek te doen plaats grypen nopens de gepleegde aanrandingen, en om er de schuldige oorzaken van te straffen.”

Op verscheidene plaatsen worden door de staatsherverformers vergaderingen gehouden tocher dubbel einde om by stand te bezorgen aan de genen, die te Manchester beleedigingen ondergaan en schade geleden hebben en om behulpzaam te zyn, in het aan het geregt over te leveren van hen, die de wetten van het vaderland overtreden hebben. Van eenen anderen kant worden er gewapende korpsen opperigt ter verdediging der constitutie, en, om des noods, de plaatselyke regering by te springen.

Brieven van Kadix van den 20 Augustus bevestigen de tyding van het terug keeren in die haven van de *Alexander* van 74 stuk. Het had een zwaar lek bekomen, en heeft door tegenwind van de linie af, eene reis van 79 dagen gehad.

De fondsen waren den 9; actien der bank —; de 3 pct. gered. —; de 3 pct. gecoolf. 71½; de 3½ pct. 80½; de 4 pct. —

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 14 September.

Extract uit eenen Brief van Londen in dato

10 September 1819.

Het ongeluk van het oorlogtschip de Admiraal *Evertsen*, zal ten uwent reeds bekend zyn, doch een aantal matrozen reeds hier van dat schip zijnde en zich bij den Consul-Generaal hebbende aangediend, kunnen wij U eenige bijzonderheden opgeven, die U mischien van andere wegen niet bekomen zult hebben.

De admiraal *Evertsen* was geen veertien dagen uit straat Sumba of met een harde voor de wind begon de lekkage overall in het schip; de groote steng en eenige raas, braken, de groote en fokke-mast-sprong; voor elf dagen is er met alle magt moeten gepompt worden en de koers werd geteld naar het eiland Diego Garcia, om zoo mogelijk het leven te redden; den 9 April zagen zij dat eiland, en een Amerikaanfche brik die daar lag kokosnoten te laden, kwam naar hyn toe, op de noodthoeten die zij deden en met behulp van dezelve en met sloepen van de *Evertsen*, werd de equipage op dat eiland geland. Daar is maar een landingplaats, niets is geborgen, alleen eenige papieren, geen klederen van officieren of volk. Dezelfde avond is het schip gezonken.

Op het eiland Diego-Garcia, zijn alleen vijf à zes Witten, en circa tweehonderd Negers, meest geëstropeerden, die op de kokosnoten, schildpadden en visch leven; Z. Excellentie de Schout-bij-nacht en Z. E. den Heer *Elout*, met de equipage, zijn daar tien à elf dagen geweest, eer de brik gereed was, waarin die Heeren en honderd man bij ioting uit de driehonderd zich begaven naar Mauritius, weinig meer dan behuut of kokosnoten voor victualie hebbende; tweehonderd man zijn achtergelaten onder kommando van den Kapitein en eenige Officieren; den 10 Mei is de brik op Mauritius gekomen, de Heer *Doeff*, gewezen Opperhoofd van Japan, was aan boord van de *Evertsen*, zynne vrouw is op zee geitorven; nog zes matrozen zijn heden bij den Consul-Generaal geweest, die den 18 Mei van Mauritius zijn vertrokken, toen zoude de Schout-bij-nacht het schip de *Vrede* van Dord gehuurd hebben, om zich met hem en de equipage en Z. E. de Heer *Elout* naar Nederland te begeven, doch deze zynne schade nog niet hersteld hebbende, zou het nog wel 6 weken aanloopen van den tijd dat deze matrozen weg zeilden eer dit schip gereed zoude zyn, en eer de brik met de andere twee honderd man aldaar zoude zijn aangekomen.

Daar moeten nog al wat specerijen in de *Evertsen* geweest zyn, en wat ook jammer is, eenige kisten met curiositeiten en andere preiust-goederen voor den Koning en andere.

(Het vervolg op den kant van deze blads.)

De *Parjysche* berigten van den 10 zyn niet belangryk; de fondsen waren, de 5 pct. gecoolf. 73 fr. 15 cent. Actien der bank 1450 fr.

VERVOLG EN SLOT van het stuk ten tytel voerendes: Over het binnenslandsch bestuur van Engeland. (Zie onze *Contra* van Maandag den 6 September No. 107.)

De functien van vrede-regter is het kenmerk op welke ke het geheele binnenslandsch bestuur van Engeland rust. Men is het eens, dat er geen nuttiger en gewigtiger ambt bestaat, tusschen hetzelve wel uilgevoerd wordt. Het heeft achtervolgens de regtbanken der heerlykeden, en daarna het hof van het graffschap vervangen. Dit nieuwe hof heeft dezelfde regtsgebied uitgetrekt naar mate de eigendommen door den verkoop der geestelyke goederen zich verdeeld hebben. De Koningen zelve hebben nuttig geoordeeld deze nieuwe magistraaten met het behoud, van hetgeen men den vrede der Konings (*Kings peace*) noemde, te belasten. De

kroon heeft hante benoeming, federt *Edward III.*, aan zich getrokken, en dit ambt, welke te voren dezelys magt alleen van de plaatselyke gebroeken bekam, kreeg eene echte bekrachtiging door de akten van het parlement.

De vrede-regters worden onder de aanzienlyke lieden in ieder graffschap gekozen. Men moet om benoemd te worden, een inkomen van ten minste honderd p. R. genieten, en men begrypt dat het mogelijk is geozzaam lieden te vinden in een land, alwaar by de laatste opening der eigendommen, men 1001 personen geteld heeft, welke 150 duizend gilden aan renten en daarboven bezaten, in staat, om dit ambt te bekleden. Men kan deze ambtsbediening, die formlyl zeer moeilijk is, niet weigeren, op straffe van eene geldboete, en echter, wel verre dat men er van af wil zien, wordt het gemeenlyk gezocht.

De kommissien der vrede-regters, straken zich slecht tot de stad of het graffschap, voor welken zy benoemd zyn, uit; doch alzo er vele vrede-regters in

een graffschap zyn en dat zy alle dezelfde magt uitoefenen, hebben de burgers de vryheid zich tot de genen die het grootste aanzien bezit, te verwoegen. Deze ambten zyn formlyl eufyk of tot de benoeming der steden door aloude privilegien, doch meer algemeen aan de benoeming des Konings onderworpen, en dit voorregt, heeft geen hinder by eene bediening welke *vrywillig* waargenomen wordt, en by een volk waar de vryheid der drukpers en het openbaar gevoelen aan alle mistrippen regt verschaf.

De ambtsverrigtingen der vrede-regters bestaan in eene eerste kennisdraging van alle burgerlyke en misdadige zaken, die de openbare orde beroffen; in het tegenaan van alle misdryven; de politie der steden, der wegen, en van de rivieren; het toezigt over het innen van de belastingen; het bestuur der armen; dat der gevangenisfen; het loten der militie; het huisverlen van krygsliden, enz. Hun gezag, offchoon door de wetten bepalid, staat by vele gelegenheden met het eijendunkelyk gezag, (*discretionary power*) in verband, hetgeen hun het middel geeft met kracht te werk te gaan en dadelyk het nadeelige te verberren, zonder er misbruik van te kunnen maken; want men zoude hun dadelyk, by de oppergeregtboven en voren-namelyk door het openbaar gevoelen, kunnen aanklagen. Zoo dra er eene misdad bezaan, of dat er eene klagte ingebrengt is, zendt de vrede-regter aan den befehtheden eene formale om voor hem te verfyhoen (*warrant to appear*), en, volgens den aard der zaak, laat hy dien in de gevangenis drengen, of ontvragt een borgtocht om by de eerste zitting te verfyhoen; of wel, indien het zake van eene flite wiffag is, veruyst by in de boete door den wer bepalid. Het mandaat van verfyhoening of van arrestatie moet al de beschuldigen bevangen, ten einde het eijendunkelyk te verfyhoen, en het gebrek van verantwoordelykheid, en mede om de zitting die over de verdenking moet beoordeelen, volmaakt verlicht zy.

Dese byeenkomst bestaat in eene vereeniging van al

(Het vervolg op de derde blad.)

de vrederegters van een graafschap, die viermaal jaars plaats heeft, en tevens eene regtbank van eersten aanleg en beroep voor alle misdaden vertoont, en een municipalen en algemeenen raad voor de gemeene en provinciale belangen. Deze vergadering wordt gemeentelyk in de hoofdplaats van het graafschap gehouden. De opening wordt door den schepen aangekondigd, die de constabls waarschuwd, en ook tot de benoeming van de groote jury, welke zich er insgelyks begeeft, voorzigt. De inwoners worden verzocht de sterke hand te leenen, ten einde alles in orde geschiede en een legelyk het tribunaal en de debatten kan bywonen.

By de opening der zitting verkiezen de regters een president. Men leest de akten van het parlement, die hunne regten daarfeld voor; men neemt den eed der jury's, en van de getuigen die in de zaken moeten verschynen af, en men gaat met het onderzoek van ieder zaak voort. De personen van welken den staat van beschuldiging bevestigd wordt, worden bepaaldelyk in hechtenis genomen, om by de eerste zitting van het hof van assises gevonnisd te worden. Wanneer de criminele en burgerlyke zaken afgelopen zyn, gaat men tot de zaken van bestuur, de uitgaven van het graafschap, de afdeelingen der belastingen over. De groote jury, altyd regevoordig by de raadplegingen, heeft het regt en het is zelf onder zyne pligten begrepen, zich deze omstandigheid ten nutte te maken om al de voorwerpen van verbetering, die het graafschap nuttig zyn, en al de mislagen die tegengegaan kunnen worden, voor te stellen. Deze jury is waarlyk de behoeder van al de vrydommen en deszelfs vermogende schild-en voegt eene nieuwe kracht tot den municipalen waarborg.

Het gebeurt somwylen dat, om den aard der zaken te bekorten, verscheide vrederegters in den tusschen-tyd der byeenkomsten in byzondere of kleine zitting (*Special or petty session*) vergaderen, en hetgeen men een *quorum* noemt uitmaken; een woord welk in het formulier die hun bemagtigd, zich op die wyze te constitueren, herhaald wordt. Zy geven alsdan te kennen dat zy vergaderd zyn om over zoodanigen omfchreven aard van klagen of van misdaden te oordeelen, en hunne beslissing heeft de kracht van wet van de groote byeenkomsten. Het is op deze wyze dat in het jaar 1810, vyf vrederegters te Manchester byeenkwamen, en het publiek bekend maakten dat twee hunner 's Woensdags en 's Zaturdags zittingen zouden houden voor de reclamatie betrekkelijk de belasting der armen en een aantal andere zaken, die, in weinige uren, zonder schryven noch ingewikkelde formaliteiten afgedaan werden.

Het appél van de beslissing der vrederegters als mede van de kleine en groote zittingen, heeft by de oppergeregtshoven, 's Konings bank (*King's Bench*) en de kanselary, de eenige steedsduurende regtbanken die in Engeland bestaan, plaats. In zoodanige gevallen van appél, moet men van zyn regt verzekerd zyn; want daar de vrederegters door den Koning niet strafbaar zyn, maar alleen door de partyen kunnen aangevallen worden; zoude het zeer hooge geldsommen voor de kosten van het regtsgeding veroorzaken, indien men zyne zaak tegen hen verliest. Merken wy hier in het voorbygaan aan, dat by ons, door een regentrydigen grondregel, het de bestuurders zyn die by de tribunalen niet in regten kunnen betrokken worden, het gene bewyst dat er waarlyk geen appél van het bestuur dan tot het bestuur zelven bestaat.

In Engeland is er een vrederegter op omtrent 3500 zielen, en in Schotland op 1500, om dat de woningen meer verspreid zyn. Deze schoone inrigting verschaft aan het bestuur al de kracht van de individuele werking en het gewigt der openbare raadpleging. De talryke middelen die men hetzelfde tegenwerpen kan, verwyderen al het gevaar van het willekeurige, en, in de daad, men zoude geen voorbeeld van trouwloosheid of misgrepen van gezag in die ambtsbediening, kunnen aanhalen. Ook is dezelve algemeen geacht en niemand weigert haar de sterke hand te leenen noch de magt die zy regt heeft aan te stellen, aan te nemen. Dit ambt is de weg door welken men tot het parlement geraakt, en wordt door alle de genen die zich tot de algemeene zaken bestemmen willen, gekuip.

De bediening van *Constabls* is de laatste ambtsbediening welke vrywillig waargenomen wordt, die het stelsel van *binnenlandsch bestuur van Engeland* volledig maakt. Deszelfs oorsprong is zeer oud en hare voortregten zyn niet veranderd. De *constabls* zyn aan een opperhoofd onderhevig, doch in 't algemeen zyn zy slechts van de vrederegters afhankelijk, en meendeels in hunne handelingen aan hun zelven overgelaten. Zy begeven zich by het minste oproer, by de minste beweging, alleenlyk met een stok voorzien, waarop des Konings wapen geplaatst is; op de plaatsen, en zy stellen zich tusschen beiden, ter herstelling van de rust. Zy hebben als dan het regt om zich dadelijk alle de lieden die zy aanwyzen om hun te helpen, toe te voegen, en zy brengen hun te gelyk hunne regten en hunne pligten onder het oog, het welk niemand weigeren kan. Bewonderingswaardige instelling, die, wanneer het geval het vereischt, al de belanghebbende lieden tot de algemeene zekerheid vereenigt; een soort van eventueele, plaatselyke nationale garde, die niet de minste moeijelykheid veroorzaakt; geene uitgaven vereischt; geene mislagen naar zich sleept, en welke genoegzaam is om in een land waar een algemeen geest de goede orde, en eene gelukkige gewoonte, het openbaar belang als zyne eigen belangen beschouwende, bestaat, te behouden. De *Constabls* zyn met de politie van de markten en van de straten belast; zy bewaren de rust by de openbare feesten, en in de zittingen der regters; zy doen aanwyzing van de verblyfplaatsen voor de militairen; leveren de lysten der manspersonen in staat om een gedeelte der jury's uit te maken, en van de manschappen die tot de militia behoren. Eindelyk nemen zy de misdadigen in hechtenis om begaaven de instructie der zaken.

Dit ambt wordt, zoo als hierboven gemeld is, vrywillig waargenomen, want men kan niet als traktement beschouwen, eenige gratificatie voor het in hechtenis nemen van zekere schuldigen van groote misdaden, vergund; gebeurtenissen die zeer zeldzaam zyn, welkers voordeelen wel in evenwigt staan met de veelvuldige boeten waartoe de *Constabls* slechts door twee vrederegters alleen en voor de minste nalatigheid, kunnen verwezen worden. Deze bediening is verplichtende voor de genen aan welke dezelve opgedragen is, niemand kan er zich van vry spreken, dan wegens illegaalyke gebreken of wegens het uitoefenen van een zeer klein getal van beroepen, die er van bevryden, zoo als die van geneesheer, apothekar, enz. De hoofden der *Constabls* worden door de sberifs of schepenen of door de vrederegters in hunne vergaderingen, de anderen door de notabelen der parochie verkozen. Deze ambtsbediening wordt op eenige plaatsen beurtelings door alle de inwoners bekleed; die echter van eenen vrederegter bekomen hunne aantelling.

Men rekent omtrent één constabel op 300 inwoners; maar wanneer de gelegenheid zich opdoet, vindt men er één op tien, en zy bevatten dus de ganfche midden-klasse, die als het ware, eene tusschen aristocratie formeert van sterke, vermogende mannen, in het behoud der eigendommen belang hebbende. Indien deze instelling in een land van fabrikanten genoegzaam is, waar de klasse van werksvolk, van lieden zonder beroep, van ledigloopers, zoo talryk is, welke goede gevolgen zoude het niet hebben, overal waar de bevolking verspreid of aan het land gehecht zoude zyn? Het gevoel van zyne eigene magt, van zyn eigen gewigt, heeft het voordeel het karakter te verheffen en den openbaren geest in stand te houden. By afwisseling tot *constables* of *Jurys*, voor de verdediging van hunne vryheid of van hunne fortuinen aangeleid, verkrygen al de Engelschen een verheven denkbeeld hunner waardigheid. Welke zedelyke en staatkundige waarborgen worden er door deze algemeene belangloosheid en door dezen prijs aan het aanzien verbonden, fints er geen willekeurigheid meer in het gezag noch omkoopning in de agenten bestaat!

Deze spaarzaamheid van geld, van tyd en van personen in de regterlyke orde, en in het bestuur der provincien, brengt er eene in het gouvernement te weeg; want alles op de plaatsen zelve voorvallende, is er geen centrale directie noodig, van bureaux der ministeries, van regionen ambtenaren van allerlei aard. Inderdaad, de algemeene administratie der zaken, in Engeland, is aan eene eenvoudige raad van secretarissen van staat toevertrouwd, die den naam van ministers van staat, wanneer zy byeen vergaderd zyn, dragen, en die zonder de buitenlandfche staatkunde, zonder de schulden die zy heeft doen maken en de debatten die er in het Parlement uit voortkomen, byna geheel onbekend zouden zyn. Deze personen hebben zekerlyk een evenredig betaan gelyk aan die der ministers van andere landen, en zelf onder eenige opzigten veel verhevener, uit hoofde van den rol die Engeland in de buitenlandfche staatkunde bekleed; doch hunne magt strekt zich niet tot een eenig der tusschen-ambtsbedieningen uit, die de natie schynt zich voorbehouden te hebben. Zy zyn een soort van steedsduurende commissarissen ter besturing eener groote maatschappelyke bewerking, zonder zelf daarom eenig deel in de huishoudelyke zaken te hebben. De vryheid is dus door eene aaneenschakeling van in het midden staande instellingen verdedigd, zoo krachtig dat de centrale magt nimmer aan dezelve eenig nadeel zoude kunnen toebrengen. Een staats-secretaris kan geen nadeel tegen of voor het bestuur herstellen. De eenige geregtshoven zyn bevoegd om er kennis van te dragen. Zy kunnen zich in geen bewind van algemeene nuttigheid inlaten, zoo als de wegen, de kanalen, de bruggen, de godshuizen, de gevangenisfen, de openbare werken, enz., die van onze ministerien een zoo gewigtig deel uitmaken. Alle deze zaken van openbaren dienst worden op de plaats zelve en gewillig door de aangestelden, door de belanghebbenden verkozen, bestuurd. Het is hier de plaats om een oog op de wyze met hetwelk men zulks behandelt, te vestigen.

De steden en de landen in Engeland zyn in afdeelingen of districten verdeeld, parochyen genaamt, die de vereeniging van drie of vier gemeenten vertegenwoordigen. Volgens deze omfchrijving, vreemd aan de kerken, draagt ieder parochie zorg van al het geen voor hetzelfde belangryk is en vertrouwd er de waarneming van aan byzondere commissarissen voor ieder gedeelte. Deze commissarissen vereenigd zynde, bechtikken over het ganfche gemeente-bestuur. Zy bepalen den opbrengst van elken inwoner in de stedelyke lasten, by een *mark* per pond van zyne inkomsten en geenszins over de uitgetrektheid van zyne eigendommen. Zy doen rekenschap hunner verrigtingen aan twee vrederegters, en deze rekeningen zyn aan de overzetting van ieder belanghebbenden onderhevig, en de byeenkomst heeft het regt die te vernietigen of te verminderen. Deze verschillende commissarissen, ieder in het gene hem aangaat, bekleeden den post van *mayor*, en vereenigd maken zy den raad der gemeente uit.

Deze municipale werking, dit om zoo te zeggen onderling bestuur, rigt eene zoo regelmatigen opbrengst voor al de werken van algemeen belang in, en eene zoo groote zekerheid voor al de verplichtingen dienaangaande genomen, dat de gemeenten dadelijk de stichtingen en de werken die zy noodig hebben, ten uitvoer zien gebracht. Zy hebben de magtiging van niemand voor hunne eigen zaken benoodigd.

Dit stelsel van op eene vrywillige wyze de penningen te innen der gemeenten, gelyk wy hier voren beschreven hebben, heeft plaats voor de inkomsten van den Staat die aan het bestuur der provincien en van de steden overgelaten zyn. Behalve het zegelregt, de accynfen en de tolregten, worden al de plaatselyke lasten hoegenaamd; deuren en vensters, patenten, zakken van weelde, enz., geligt door commissarissen in

(Het vervolg op den kant van deze bladz.)

is, vormt zy zich zelve in kommité, om er zich mede bezig te houden. De bill wordt dan by drie herhaalde reizen gelezen en bediscussieerd, indien het zake is. By deze debatten zwygen geheel en al alle soort van partydigheid of van oppositie voor de algemeene noodzakelykheid en het welzijn der belanghebbenden. De bill over de gaz-verlichting is in de kamer der pairs met eenpartijde van stemmen doorgegaan en de zaak der Roomsch-Katholyken werd in de kamer der gemeenten slechts met eene meerderheid van vyftien stemmen verworpen.

Dit kostbaar regt van rekwestering (*petition-right*) en de wyze op welke het afgevoerd wordt, zyn eene der schoonste deelen der Engelfche wetten, en maken het geheel uit van al de anderen, terwyl dat regt waarlyk onbeduidend is. Al het voordeel dat men er van trekt is om tot het gezag zelve, waar over men zich beklagt, te geraken, en die den zoodanigen dan nog een weinig meerder afkeer veroorzaakt.

(Het vervolg op de vorige bladz.)

Alle deze instellingen zyn in het geheel niet van het hoofd van den staat herkomstig, en noch van hem, noch van zyn ministerie, of van het geen meer het gouvernement noemt, geenszins afhankelijk. Zy zyn allen door eenvoudige akten van het parlement opgericht.

De beide kamers in Engeland, vertegenwoordigende de helft van den tyd hunner zittingen, de vergadering van al de vrederegters van het land, verdeeld in onderscheide kommités, om kennis van allerlei aard van zaken te dragen. Byna al de lieden wat uit dezelveen zaamgesteld zyn, zyn zoo als wy gezegd hebben, vrederegters geweest, en hebben eene genoegzame doorgrondige kennis van de vragen verleggen, die hun onderworpen worden, om dezelve met kennis te onderscheiden, en dadelijk af te oordeelen. Al de zaken die eene wet van staat vereifchen, worden met bewysstukken voortgeleid; ieder lid van het parlement heeft het regt, deswegens een bill of eene ordonantie aan de kamer aan te bieden, die er het onderzoek van aanneemt en het gemeentelyk tot eenen byzonderen raad verwyft, of, wanneer de vraag gewigtig

By dit lofwaardig stelsel op de vaderlandsfche en de achtung gevestigd, voegen zich al de byzondere ondernemingen van weldadigheid en openbare nuttigheid, die geen andere dryfveer hebben dan de liefde tot het goede, geen ander beloning dan de menfche liefdede die er aan verbonden is, dan, indien men het zout wil, een soort van loffelyke en geoorloofde leverzucht. Derhalve zyn de hospitalen, de huishoudelingen, de huizen van liefdadigheid, de scholen, de akademien, de universiteiten, de gedenkstukken, enz., meestal op vrywillige inschryvingen gevestigd, en door dien uitmuntenden geest van associatie, die zoo vermogend op den voorpoed eener natie is.

Men telt in Engeland tien duizend byzondere gebootschappen, waarvoor er zich twee bevinden, de *Bank* en de *Oost-Indische kompanie*, tot die hoogte geklommen, dat de eene byna al het gereede geld in omloop zynde bezit, en de andere op hare kosten 150 duizend man troepen en 60 schepen van linie onderhouden, en aan hare heerschappy meer dan 40 millioenen manschappen onderworpen heeft.

Ieder graafschap, zonder eenigen invloed van wege het gouvernement benoemd. De meesten worden uit de vrederegters en de voornaamste inwoners van de plaats genomen, die zich ten dien einde den 30 April vergaderen, en onderling de onderscheide kantons verdeelen, onder-ontvangers benoemen, om de lysten te formeren en ontvangers om het bedrag in te zamelen. Deze lysten der contribuableen en hun aandeel wordt voor het stadshuis aangeplakt, en een ieder kan zyne klagen inbrengen, indien hy oordeeld te hoog belast te zyn. Alle deze verrigtingen hebben in vyf of zes byeenkomsten (*meetings*) van de commissarissen plaats, en al zoo zy geene emolumenten daarvoor trekken, en dat de regten van den ontvanger en van den ontvanger-generaal buitengewoon gering zyn, kan men berekenen dat al de oorkosten van de inning der belastingen in Engeland niet meer dan 3 of 3½ ten honderd betragen, terwijl in andere landen dezelve 25 of 30 ten honderd opleopen, het geen gelyk staat, voor de contribuableen met een vierde of eens derde boven hunne belastingen te betalen.

(Dit stuk in Engeland, als of het buitenlands geschreven ware, getield, eindigt in deze bewoordingen:)

„Onze lezers hebben door dit verslag kunnen zien, dat in Engeland, het werktuig van bestuur in eene verwonderingswaardige eenvoudigheid en besparing bestaat, zoo dat zonder de dwaze uitgaven tot welke het ministerie is overgegegaan om de buitenlandsche oorlogen te verwekken of te ondersteunen, en om zich van den handel der wereld meester te maken, het Engelsche volk van al de volkeren der aarde het gelukkigste zoude zyn. Maar het is zoodanig niet gelegen; eene verolindende ieverzucht die de beperkingen van hare magt tot de uiterste einden der wereld heeft uitgestrekt, heeft de bronnen van haren binnenlandsche voorspoed vernield. Het volk heeft aan voorspoed verloren al het geen het gouvernement in magt heeft toegeno men. De toekomst van Engeland is duister, zyne bronnen nemen af en hare lasten schynen eeuwigdurend te zyn. Zy zullen het in de daad wezen, indien men de interesen van de schuld niet vermindert; dat is te zeggen, indien men niet eene gedeeltelyke of eene geheele bankbreuk maakt. Het is mogelijk dat daarom het volk hare parlements-hervorming zoude willen verkrijgen. De beweging die in Engeland heerscht kan gedempt worden, doch zoo lange de oorzaak zullen bestaan, zal de openbare rust slechts kortdurend zyn. Er zyn vele Engelschen die niet het minste belang schynen te hechten over het gene in dit oogenblik in hun land voorvalt. Zy gelyken, zoo als men gezegd heeft, aan die krankten door langwylige ziekten aange tast, die altyd herhalen dat zy welvarende zyn, en het nog zeggen op het oogenblik dat zy sterven.”

Garnizoens Bataillon n°. 34, 1ste Kompagnie.

De Kommissie van Vivres van opgemelde Kompagnie, in garnizoen te 's Hage, verwittigt by deze het Publiek, dat dezelve by inschryving en in tegenwoordigheid van den Heer Agent van het Departement van Oorlog, op den 27 September aanstaanden 's middags om 12 uren, ten kantore van den fungerende Kwartiermeester van bovengemelde Kompagnie, aan de meest inschryvende zal Aanbesteden de leverantie van BROOD, voor een termyn van zes maanden; zullende deze aanvragen den 1sten November 1819 en eindigen met den 30 April 1820.

De Conditien en verdere voorwaarden waarop de aan-

Ten overstaan van **JAN VAN OORDE**, Notaris te Voorfchoten, zal op **HEDEN** den 15 September 1819, des avonds ten zes uren, ten huize van **Herman Abrechts**, Kastelein binnen den Dorpe van Voorfchoten gemeld, finaal worden Verkocht:

N°. 1. Een extraordinaar aangenaam gesitueerde **HOFSTEDE** of **BUITENPLAATS**, genaamd **BT. DORP**, gelegen in de Gemeente Voorfchoten naby het Dorp, bestaande in eene aanzienlyke, hooche, sterke bemurde Heeren Huizing, voorzien van een aantal boven en beneden Kamers, allen behangen, Keuken en Domestieke-Kamers, ruime Kelders, Zolder en alle verdere Comoditeiten welke tot een complete Heeren Huizinge kunnen worden gerequireerd, als mede zeer ruime Koetshuizen en Paarden-Stallingen, Tuinmans-Woning, Orangerie, een Koepel aan den Heerenweg, een dito aan de Vliet, en verdere Gebouwen, Vischryk Vyvers, Goudvischkom, extra ordinaar fraal Bloemparterre, wel aangelegde Vruucht- en Moestuinen, met de daarbij Nieuw gemakte Trekkasten, Boschen en aangename beplantingen met een daar tuschen leggend party Weiland, te zamen groot omtrent acht Morgen 300 Roeden, en een party Tuin- en Teelland, gelegen tegenover voorz. Hofstede, groot omtrent een Morgen.

N°. 2. Eene wel doortimmerde **HUIZINGE**, waarin twee behangen Kamers, met daar anneze Bouwman's-Woning, ruime Koe- en Paarden-Stallingen, Hooibergen, Schuren en verdere betimmeringen, met 8 Morgen 130 Roeden wel toegemaakt **WEI** of **HOOILAND**, Tuin, Boomgaard en verdere beplantingen, van ouds genaamd **DORP-WYK**, staande en gelegen nevens voorschreven Hofstede, en strekkende mede voor van den Heerenweg tot achter aan de Vliet, zeer geschikt tot een aangenaam Buitenverblyf.

By gesiffereerde Biljetten breeder omschreven; en nadere informatie te bekomen, ten Kantore van voorn. Notaris.

Ingevolge autorisatie van de Regtbank van eerste aanleg, zitting hebbende te Alkmaar, kachtens verleende volmagten, zal ten overstaan van het Vredegerigt, in het Regthuis te Ryswyk, in het openbaar worden Geveild op Maandag den 4 October 1819, des avonds ten 5 uren, en finaal verkocht op Maandag den 11 daar- aanvolgende, des avonds ten 7 uren:

De **BUITENPLAATS DRIE-VLIET**, eigenaardig genaamd naar de Haagfche, Leidfche en Delftfche Vlieten, waar op dezelve Hofstede een uitgetrekt uitzigt heeft, en waarvan de eerste regttrecks haren loop neemt; gelegen onder den Ambachte van Ryswyk, in den Nieuwen Broek-Polder, tegen over de Nieuw-Tolbrugge, gequoreerd letter C, n°. 63, bestaande in een Heerenhuizinge, ruime distributie hebbende van een aantal Kamers en Kabinetten, allen uitzigt hebbende op de onderscheidene Vlieten en Wegen, voorzien van alle benodigde Offices, Koetshuis, Stallen, Tuinmans Woning en verder gedimmeren, tot een aangenaam Buitenverblyf geschikt, met Boomgaard van uitmuntende Vruchten, Vyver en Bosch, aangelagen ter grootte van 3 Morgen; in de directe belastingen tot f 79-74.

De voorschreve Hofstede kan worden aanvaard op 1°. November eerstkomende, by de betaling der Kooppenningen, waarvan de Kooper des verkiezende, de helft kan laten staan ad 5 per C^t. renten, onder speciaal Hypotheek.

Kunnende inmiddels bezigtigd worden des Maandags en Vrydags, des voormiddags van 11 tot 2 uren, terwyf nadere informatien zyn te bekomen ten Kantore van den Notaris **FRANÇOIS DE BAS WZ.**, op het Buitenhof in 's Gravenhage.

Men is van meening, krachtens de verleende Autorisatie van myn Heer den President van de Regtbank van eerste aanleg, zitting houdende alhier in 's Gravenhage aan het Huis, staande en gelegen in 's Gravenhage, aan de Oost-Buiten-Cingel wyk M, n°. 516, op Woensdag den 22 September en volgenden dag, des Middags ten tien uren ten overstaan van den Notaris **Mr. THOMAS ALEXANDER HOLLAND**, publiek te verkoopen: Eene aanzienlyke en kostbare verzameling van **VREEMDE GEWASSEN**, meest allen in Potten, want onder byzonder uitmuntende twee **Tamus Elephantipes**, negen soorten **Camallias**, achtien **Cactus Melocactus**, een extra fraaije **Laurus Camphora**, prachtige **Magnolia's**, **Sirelitzia's** in soorten, **Amarryllas Orientalis**, en wat dies meer zy, als mede een party kaapfche Bollen en Zaden, mitsgaders Stellingen, Potten en Tuinstokken daartoe behorende; alles te zien ter plaatse voornoemd op Maandag en Dingsdag den 20 en 21 September 1819, van des morgens ten negen tot des namiddags ten vyf uren. Zynde de Catalogusen te bekomen by de heeren **J. Moonen**, Bloemist te Haarlem, **Gerrit Mulder**, Zaadkooper te Amsterdam, **H. C. en D. van Lunteren**, Bloemisten te Utrecht, **D. van Leeuwen**, Bloemist te Rotterdam, **H. Schwurman's Stekhoven** en **Zoon**, Bloemist te Leyden, en ten Steefhuize van den heer **P. Quant**, wyk M, n°. 516 voornoemd.

Men is van meening ten overstaan van den Notaris **WILLEM JACOBUS HUTGENS** en Getuigen, aan het Venduehuis in de Nobelftraat in 's Gravenhage, wyk E, n°. 80, op Dingsdag den 28 September 1819, des voormiddags ten 10 uren, publiek te Verkoopen: Diverse **MEUBILAIRE GOEDEREN**, behaande in eene fraaije Kanapée met losse Kussens, Eikenhout Kabinetten, Leikanten, bedden met toebehooren, Tafels, Stoelen, Spiegels, een Porcelein-Tafelervies en Vloerkleeden, mitsgaders Koper en Tin.

Alles des Zaturdags en 's Maandags voor de Verkoopng, des morgens van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 uren te bezigtigen.

Men is van meening ten overstaan van den Notaris **WILLEM JACOBUS HUTGENS** en Getuigen, ingevolge bekomen autorisatie van Myn Heer den President van de Regtbank van eerste aanleg, zitting houdende in 's Gravenhage, op Donderdag den 30 September 1819, des voormiddags ten 12 uren, aan het Venduehuis in de Nobelftraat in 's Gravenhage, wyk E, n°. 80, publiek te Verkoopen: Eenige **MEUBILAIRE GOEDEREN**, een Bed met zyn toebehooren, Manskleederen, mitsgaders Goud en Zilver.

Alles des Zaturdags en 's Maandags voor de Verkoopng, des voormiddags van 10 tot 12 uren, en des namiddags van 3 tot 5 uren te bezigtigen.

JOSEPHINA HENRT, by **N. BERKHOUT**, Mr. Kleermaker in de Oude Molstraat, wyk E, n°. 87, te 's Hage, verwittigt alle Dames, dat zy wascht Schawls en Merinosse Jasse en Vesten, als mede Omslagdoeken, al zyn zy Geverft, en Zyde Kousfen Voiles en Crip, en Zyde Doeken en Kleedjes, met Goud en Zilver gebloemd, alles als nieuw, en anders de waarde van het Goed, waar mede zy hoopt het vertrouwen het welk men in haar wil stellen, met regt te verdienen.

De ondergeteekende vindt zich verpligt een ieder te waarfchuwen, om voortaan aan niemand, wie het ook zoude mogen wezen, Gelden of Goederen hoegenaamd af te geven of wel een of ander te beleenen of te verpanden, op zynen naam of van zynent wegen, zullende, onder welk voorwendzel of door wien zulks voortaan zoude mogen geschieden, daar voor doerhem na dato dezese geene vergoeding of betaling gedaan worden.

N. C. VAN DAALEN WETTERS,
in de 3de Wagenstraat n°. 41.

Hage, den 15 September 1819.

Alle de gunen, die les te pretenderen hebben van, verschuldigt zyn aan, of onder zich mogen hebben, geborende tot den Nagelaten Boedel van wyle Mevrouw **ANNA MARGARETHA SERRYN**, gewoond hebbende en overleden in 's Gravenhage, gelieven daar van voor den eersten October aanstaande opzwe, betaling of afgifte te doen aan den Notaris **JACOB VAN DER MEER**, wonende in de Molentstraat in 's Gravenhage voornoemd, in qualiteit als aangeleide Curator in opgemelden vacanten Boedel.

VOOR DEN VEEL VERMINDERDEN PRYS van f 8 in plaats van f 18, is, tot het einde dezese jaars, indien de geringe voorraad zoo lang trekt, te bekomen: **Mr. H. BOSSCHA, GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE STAATSONWENTELING** in 1813; 4 Deelen compleet, met elf naar het leven geteekende Portretten. — Iets tot aanprijzing van dit Werk te zeggen, acht men onnodig, daar hetzelfde uit de beste bronnen geheel volledig en naar waarheid is zamengesteld, en het éénigje goede Werk over die gebeurtenis mag genoemd worden. De uitgave geschiedt te Amsterdam by **C. L. SCHLEYER**, en is mede te bekomen te Rotterdam by **D. C. van den Dries**, te Leyden by **L. Herdingh** en **Zoon**, te Dordrecht by **J. de Vos en Comp.** en **F. Boeke**, te Zaibornumel by **J. Vorman**, en verder alom. — Indien er na 31 December nog Exemplaren overblyven, is de prys weder f 18.

7E HUR, een **BOVENHUIS**, met een vryen Ingang, voorzien van ten Zykerfche, Kenken, plaasje, Kelder, vier Bovenkamers en Zolder. Nader onderfigning aan het bureau dezer Courant.

By de **Wd. J. ALLART en COMP.**, te 's Gravenhage, is van de Pers gekomen: **I. REIS NAAR PERZIE, met het Rusfch Keizerlyk Gezantschap in den jare 1817**, door **MORITZ VON KOTZEBUE**, naar het Hoogduitsch, met Platen; met een voorberigt van wylem deszelfs Vader **A. VON KOTZEBUE**. De bekende levendige geest des Auteurs, gepaard met de rijkste kennis en behaagryke leetuur. Ingen in deze Reis tot eene ongemeten aangename en behaagryke leetuur.

II. PERIKLES VAN ATHENE, door **Mr. C. J. VAN ASSEN**. Men vindt hier het verheven karakter, kenbaar in het Burgerlyke en Staatkundige leven van dezen zonderting groote man, en de hooge luste waartoe Athene door hem is gerezen, met waarfheid behandeld.

DE NIEUWE KONINKLYKE SECRETARIS OF HANDBOEK VOOR ALLE STANDEN. Bevattende: Aanwyzing van alle de in het Ryk behaande Ministerien, Regtergedepartementen, hooke en lagere Geregtsboven, Raden, Commissaraten, Collegien, Lands- en Promociale Besturen, met derzelver Preftidren, Leden en Secretarissen; 's Lands Advokaten; Advokaten-Fiskal; Sochticlers; Zegelrict, Voorveerden van Regesten, Wistelfrict, Modelten van verschillende Orderhandfchreeden, enz., enz., enz. Tot gebruik voor allen, die by hoogere en lagere Besturen zyn te verzoeken, te reqlareren of voor te dragen hebben; gelyk ook voor hen, die zonder hulp van Practisyns onderhandfche Verbindingen willen aangaan. Dit Handboek, door een beroemd Advokaat zamengesteld, is van de Pers gekomen by **BLUSSÉ** en **VAN BRAAM** te Dordrecht, en alom voor f 3-18 te bekomen.